

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

**СДРУЖЕНИЕ "МЕСТНА ИНИЦИАТИВНА ГРУПА
ЛЯСКОВЕЦ – СТРАЖИЦА"**

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

**с проектни предложения за предоставяне на безвъзмездна финансова
помощ по**

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014-2020

чрез подхода ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ

**Процедура чрез подбор на проектни предложения с няколко крайни
срока за кандидатстване:**

„МИГ –Лясковец-Стражица“

**- Мярка МИГ01 „Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане,
възстановяване и на културното и природното наследство на селата.**

**Съхраняване, развитие и валоризиране на специфичната местна
идентичност и местната култура”**

Процедура №BG06RDNP001-19.007

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

Съдържание

1.Наименование на програмата:.....	7
2. Наименование на приоритетната ос :.....	7
3.Наименование на процедурата:	7
4.Измерения по кодове :.....	8
5.Териториален обхват:	8
6.Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати :.....	8
7.Индикатори:.....	9
8.Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата :.....	11
9.Минимален (ако е приложимо) и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект:.....	11
10.Процент на съфинансиране.....	13
11.Допустими кандидати	13
12.Допустими партньори (ако е приложимо) :.....	16
13.Дейности , допустими за финансиране:.....	16
14.Категории разходи, допустими за финансиране	18
15.Допустими целеви групи (ако е приложимо) :	21
16.Приложим режим на минимални/държавни помощи.....	21
17.Хоризонтални политики.....	26
18.Максимален срок за изпълнение на проекта	28
19.Ред за оценяване на концепцията за проектни предложения:	29
20.Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения:	29
21.Ред за оценяване на проектните предложения.....	29
22.Критерии и методика за оценка на проектните предложения :.....	33
23.Начин на подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения :.....	35
24.Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване :	36
25.Начален и краен срок за подаване на проектните предложения :.....	41
26.Адрес за подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения :.....	41
27. Допълнителни въпроси и разяснения във връзка с Условието за кандидатстване:	41
28.Приложения към Условието за кандидатстване :	42

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони
ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ**

"Авансово плащане"	Плащане по смисъла на чл. 63 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета (ОВ, L 347/487 от 20 декември 2013 г.).
„Административни проверки“	Проверки съгласно условията и разпоредбите на чл. 48 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 809/2014.
„Генериращ нетни приходи проект“	По смисъла на чл. 61 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 е проект, който след приключването си генерира нетни приходи – парични потоци, заплащани директно от потребителите за стоки и услуги, предоставени с операцията, като такси, заплащани директно от потребителите за използването на инфраструктура, продажбата или отдаването под наем на земя или сгради или плащанията за услуги минус всички оперативни разходи и разходи за подмяна на недълготрайно оборудване за съответния период.
„Дейност“	Проект, договор, споразумение или друг механизъм, избран съгласно заложените в ПРСР 2014 – 2020 г. критерии, предвид постигането на поставените цели в ПРСР 2014 – 2020 г.
„Изкуствено създадени условия“	Всяко установено от РА или друг компетентен орган условие по смисъла на чл. 60 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.
„Междинно плащане“	Плащане за обособена част от одобрената и извършена инвестиция.
„Минимална помощ“	Помощта, която не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, както е дефинирана в действащия регламент на ЕС, относно прилагането на чл. 107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС по отношение на минималната помощ.

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

„Независими оферти“	Оферти, подадени от лица, които не се намират в следната свързаност помежду си или спрямо кандидата: а) едното участва в управлението на дружеството на другото; б) съдружници; в) съвместно контролират пряко трето лице; г) участват пряко в управлението или капитала на друго лице, поради което между тях могат да се уговорят условия, различни от обичайните; д) едното лице притежава повече от половината от броя на гласовете в общото събрание на другото лице; е) лицата, чиято дейност се контролира пряко или косвено от трето лице – физическо или юридическо; ж) лицата, едното от които е търговски представител на другото.
„Непредвидени разходи“	Разходи, възникнали в резултат на работи и/или обстоятелства, които не е могло да бъдат предвидени при първоначалното проектиране. Същите водят до увеличаване на количествата, заложените предварително в количествените сметки към проекта, и/или до нови строително-монтажни работи, за които са спазени условията за допустимост на разходите, предназначени за постигане на целите на проекта. В случаите на кандидати, които са възложители по чл. 5 и 6 от Закона за обществените поръчки, новите строително-монтажни работи следва да бъдат възлагани по реда на Закона за обществените поръчки в случаите, когато не са допуснати изключения.
"Непреодолима сила или извънредни обстоятелства"	Обстоятелства по смисъла на чл. 2, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 г.
„Нередност“	Всяко нарушение на правото на ЕС или на българското законодателство, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, участващ в прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза чрез начисляване на неправилен разход в бюджета на Съюза.
"Оперативни разходи"	Административните разходи и разходите, свързани с поддръжка, наеми, застраховка,

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

	текущ ремонт с поддръжка и експлоатация на активите.
"Обект, свързан с културния живот"	Съвкупността от движимото и/или недвижимото имущество на едно читалище, театър, библиотека, музей, галерия или изложбена зала.
"Обикновена подмяна"	Разходи за замяна на активи, които не водят до качествени или количествени изменения/подобрения на сградите, постройките, съоръженията и инсталациите.
"Общински сгради"	Имотите съгласно чл. 2, ал. 1 от Закона за общинската собственост.
"Подмярка"	Съвкупност от дейности, спомагащи за прилагане приоритетите на ПРСР 2014 – 2020 г.
"Ползвател"	Лице, на което е одобрена и/или изплатена финансова помощ по ПРСР 2014 – 2020 г.
"Принос в натура"	Предоставяне на земя или друг недвижим имот, оборудване или суровини, проучване или професионална работа или неплатен доброволен труд, за които не са правени плащания, подкрепени от фактура или друг еквивалентен на фактура платежен документ.
"Проверка на място"	Проверка по смисъла на Регламент (ЕС) № 809/2014.
"Проект"	Заявление за подпомагане заедно с всички приложения към него документи, както и съвкупността от материални и нематериални активи и свързаните с тях разходи, заявени от кандидата и допустими за финансиране по ПРСР 2014 – 2020 г.
"Разходи за консултантски услуги, свързани с подготовка и управление на проекта"	Разходи, извършени преди подаване на заявлението за подпомагане, и такива по време на изпълнение на проекта, в това число разходи за подготовка на заявление за подпомагане, анализ за икономическа и екологична устойчивост на проекта, анализ за устойчивостта на инвестицията, и подготовка на заявки за плащане, отчитане и управление на проекта.
"Реставрация"	Системен процес от дейности, които целят предотвратяване на разрушаването на обекти, стабилизация на състоянието им, както и улесняване на тяхното възприемане и оценка при максимално запазване на автентичността

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

	им.
„Рефинансиране на лихви“	Възстановяване на извършените разходи за лихви по заеми.
"Референтни разходи"	Цени и пределни стойности, ползвани от РА за сравняване при определяне основателността на разходите за различни инвестиции.
"Съпоставими оферти"	Оферти, които отговарят на запитването за оферта на кандидата и съдържат: а) еднотипни технически характеристики – в случаите, когато се кандидатства за разходи за закупуване за транспортни средства; б) общ капацитет на оборудването – в случаите, когато се кандидатства за разходи за закупуване на оборудване, съставени от различни съоръжения и/или оборудване; в) количествено-стойностни сметки – в случаите, когато се кандидатства за разходи за извършване на строително-монтажни работи.
„Текущ ремонт“	Подобряването и поддържането в изправност на сградите, постройките, съоръженията и инсталациите, както и вътрешни преустройства, при които не се: а) засяга конструкцията на сградата; б) извършват дейности, като премахване, преместване на съществуващи зидове и направа на отвори в тях, когато засягат конструкцията на сградата; в) променя предназначението на помещенията и натоварванията в тях.
„Терен“	Част от земната повърхност, за която с инвестиционен проект се предвиждат дейности по устройство – застрояване, озеленяване и благоустрояване.
"Техническа спецификация"	Документ, в който се определят изисквания към характеристики на стоката, услугата или строителството.
"Уникален идентификационен номер"	Регистрационен номер, който се издава на кандидата от служител в РА след положително становище от извършен преглед на документите към заявлението за подпомагане или плащане.
„Частичен отказ за финансиране“	Отказът да се финансират част от заявените разходи на кандидата, които са включени в проект, одобрен за подпомагане по ПРСР 2014

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

	– 2020 г.
--	-----------

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ЕС	Европейски съюз
ЗУСЕСИФ	Закон за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове, обн., дв, бр. 101 от 22.12.2015 г.
ДФЗ	Държавен фонд „Земеделие“
РА	Разплащателна агенция
ИСУН 2020	Информационната система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ес в България
Наредба № 22	Наредба № 22 от 14 декември 2015 г. за прилагане на подмярка 19.2 "прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие" на мярка 19 "водено от общностите местно развитие" от програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.
ВОМР	Водено от общностите местно развитие
СМР	Стратегия за местно развитие
МИГ	Местна инициативна група
ПРСР	Програма за развитие на селските райони
УО	Управляващ орган
СВОМР	Стратегия за Водено от общностите местно развитие
ДДС	Данък добавена стойност
ДФЕС	Договор за функциониране на Европейския съюз

1. Наименование на програмата:

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ 2014 -2020 г.

2. Наименование на приоритетната ос:

Мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“, Подмярка 19.2 „Прилагане на стратегии за Водено от общностите местно развитие“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

3. Наименование на процедурата:

Мярка МИГ01 „Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и на културното и природното наследство на селата. Съхраняване, развитие и валоризиране на специфичната местна идентичност и местната култура”.

Мярка, извън обхвата на мерките от Регламент (ЕС) № 1305/2013, но съответстващи на целите на регламента, финансирани от ЕЗФРСР

4. Измерения по кодове :

Инициативи за воденото от общностите местно развитие в градски и селски райони

5. Териториален обхват:

Територия на общините Лясковец и Стражица:

град Лясковец, село Джулюница, село Добри дял, село Драгижево, село Козаревец, село Мерданя, град Стражица, село Асеново, село Балканци, село Благоево, село Бряговица, село Виноград, село Владислав, село Водно, село Горски Сеновец, село Железарци, село Кавлак, село Камен, село Кесарево, село Лозен, село Любенци, село Мирово, село Николаево, село Нова Върбовка, село Ново градище, село Царски извор, село Сушица, село Теменуга

6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати :

Мярката ще допринесе за постигане на Цел 3 на Регламент 1305/2013 г. на ЕС, а именно- постигане на балансирано териториално развитие на икономиките и общностите в селските райони, както и пряко допринася за постигането на Приоритетна ОС 6Б за укрепване на териториалната конкурентоспособност на селските територии, чрез подобряване на качеството на живот и условията за бизнес на Цел 3 на ПРСР 2014 -2020 г. - Социално-икономическо развитие на селските райони, осигуряващо нови работни места, намаляване на бедността, социално включване и по-добро качество на живот.

Целите на мярката са свързани със:

- Съхраняване и развитие на местните идентичности /културно наследство, бит, храни, продукти, музика и изобразително изкуство, история, занаяти, обичаи и ритуали, и традиции и др./ с цел тяхната валоризация , интегрирането им в развитието на туризма, чрез ефективни маркетинг, популяризация и реклама.
- Осигуряване на съпричастност на местно равнище към значението на нематериалното културно наследство и важността на неговото взаимно признаване;
- Да се потърсят съвременни форми и начини за популяризиране на живото нематериално културно наследство.

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

Основните резултати по мярката ще осигурят запазването на духовния и културен живот на населението, което е от важно значение за развитието на селските райони. Мярката ще подпомогне и за по-пълноценното използване на културно-историческото наследство, което ще осигури балансирано развитие на територията на МИГ при съхраняване на местната идентичност.

Избраната в стратегията за ВОМР мярка съответства на идентифицираните в проучванията и анализите на територията нужди, а именно финансиране на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за опазване на местните идентичности и тяхното развитие и предаване към следващите поколения; експониране, социализация и валоризация на обектите, свързани с културно историческото наследство; продължаване на дейностите по обогатяване на културния календар на територията.

По мярката са предвидени средства в размер на 233 745 лева публичен принос и се очаква да бъдат финансирани 15 проекта.

7.Индикатори:

Мярка МИГ01 „Проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и на културното и природното наследство на селата. Съхраняване, развитие и валоризиране на специфичната местна идентичност и местната култура”				
Вид	Индикатор	Мерна единица	Цел до края на СМР	Източник на информация
Изходен	Брой проекти, финансирани по мярката	Брой	15	База данни
	Брой бенефициенти, подпомогнати по мярката	Брой	15	База данни
	Общ обем на публичния принос	Лева	233 745	База данни
Резултат	Проекти, насочени към обекти, които са значими за идентичността на района	%	100	Мониторинг База данни
	Проектите предвиждат резултати, насочени към продукти и съхранение на местно културно-историческо наследство	%	100	Мониторинг База данни
	Проекти, предвиждащи съвременни форми и начини за популяризиране на живото нематериално културно	%	50	Мониторинг База данни

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

наследство			
Проекти с комбинирани дейности по опазване на специфични местни идентичности и културно наследство	%	100	Мониторинг База данни
Проекти, насочени към задоволяване на потребностите на големи групи от хора	%	100	Мониторинг База данни
Дейностите по проектите насърчават съвместно участие на различни социални и граждански групи и културни институции	%	100	Мониторинг База данни
Дейностите по проектите пресъздават уникалните местни идентичности и културното наследство по иновативен и нетрадиционен начин, отразяващ съвременните методи за анимация в туризма.	%	50	Мониторинг База данни
Проекти, предвиждащи минимум 2 иновативни елемента	%	100	Мониторинг База данни
Дял на проектите, създали капацитет на НПО	%	50	Мониторинг База данни
Дял на успешно приключилите проекти	%	100	Мониторинг База данни
Дял на проектите, решаващи проблем, идентифициран в общинския план за развитие.	%	100	Мониторинг База данни
Проекти с устойчивост на резултатите	Брой	15	Мониторинг База данни
Проекти, ангажиращи активно уязвими групи	%	50	Мониторинг

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:

Европа инвестира в селските райони

Всеки кандидат трябва да включи в секция 8 във Формуляра за кандидатстване всички или тези от индикаторите, които ще постигне с изпълнението на конкретния проект.

Внимание! Кандидата попълва само индикатори за резултат!

Внимание! Индикаторите с целева стойност в процент следва да се изчисляват от кандидата в брой. Изходните индикатори за процедурата по мярката е 15 броя проекти.

Всеки индикатор с целева стойност в брой или лева, включен в проектното предложение трябва да бъде количествено определен, с положителна целева стойност, различна от "0".

За индикатори с целева стойност в процент, в секция 8 във Формуляра за кандидатстване, кандидатите следва да отбележат **брой**¹ в зависимост от това дали проектното предложение допринася за постигането на конкретния индикатор.

Стойността на индикаторите в процент ще се измерва от МИГ в края на изпълнението на Стратегията за BOMP.

Заложените индикатори трябва да съответстват на описанието на включените в проекта дейности и кореспондиращите им разходи.

8.Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата :

Общ размер на безвъзмездната финансова помощ	Финансиране от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони	Национално съфинансиране
Общо: 233 745 100%	210 370,50 лв. 90%	23374,50 лв. 10%

9.Минимален (ако е приложимо) и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект:

Минимален размер на допустимите разходи за проект - 10 000 лева.

Максимален размер на допустимите разходи за проект - 20 000 лева.

Интензитет на финансовата помощ:

- 100 % за получател публично лице и проектът не генерира приход;

- 70 % за получател публично лице и проектът генерира приход.

¹ Пример 1.: Ако кандидата смята, че с проекта ще ангажира активно уязвими групи, следва да се отбележи: 1 брой

Пример 2.: Ако кандидата смята, че проекта е насочен към обекти, които са значими за идентичността на района, следва да се отбележи: 1 брой

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:

Европа инвестира в селските райони

Минимален размер на БФП при интензитет на подпомагане 70% -7 000 лв.

Максимален размер на БФП при интензитет на подпомагане 70% -14 000 лв.

Минимален размер на БФП при интензитет на подпомагане 100% -10 000 лв.

Максимален размер на БФП при интензитет на подпомагане 100% -20 000 лв.

Важно:

При определяне на интензитета на подпомагане ще се спазват правилата на Чл.9, ал.2 т.2 от Наредба № 22 от 14 декември 2015 г. за прилагане на подмярка 19.2 "Прилагане на операции в рамките на Стратегии за Водено от общностите местно развитие" на мярка 19 "Водено от общностите местно развитие" от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020г.²

Потенциалът на един проект да генерира приходи се установява чрез "Анализ разходи-ползи (финансов анализ)" и Анализ разходи-ползи (финансов анализ) по образец утвърден от изпълнителния директор на ДФЗ във формат **Excel**, изготвен по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФЗ, съгласно чл. 9, ал.2, т.2 от Наредба № 22 от 14 декември 2015 г. за прилагане на подмярка 19.2 "Прилагане на операции в рамките на Стратегии за Водено от общностите местно развитие" на мярка 19 "Водено от общностите местно развитие" от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020г.

Мярката ще се изпълнява в съответствие с правилата за минимална помощ по смисъла на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis, публикуван в Официален вестник на ЕС L 352 от 24.12.2013 г.

Размерът на финансовата помощ, която се предоставя за дейност е стойността на действителните разходи, реално извършени, платени и доказани с разходооправдателни и платежни документи, но не повече от еквивалента на 200 000 евро за период от три последователни данъчни години.

При изпълнение на проект, включващ само нестопански дейности и изпълняван от лице, регистрирано по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел или по Закона за народните читалища, не се прилагат чл. 107 и 108 от Договора за

² Интензитетът на помощта за мярка от стратегията за ВОМР, финансирана изцяло или частично от ЕЗФРСР, която не е включена в ПРСР 2014 - 2020 г. и не е част от Регламент (ЕС) № 1305/2013, е в размер на:

а) (доп. - ДВ, бр. 69 от 2017 г., в сила от 25.08.2017 г.) до 100 на сто - когато получател е публично лице, читалище или юридическо лице с нестопанска цел и проектът не генерира приход съгласно "Анализ разходи-ползи (финансов анализ)", изготвен по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФЗ;

б) (доп. - ДВ, бр. 69 от 2017 г., в сила от 25.08.2017 г.) до 70 на сто - когато получател е публично лице и проектът генерира приход съгласно представения "Анализ разходи-ползи (финансов анализ)", изготвен по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФЗ;

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

функционирането на Европейския съюз.

10.Процент на съфинансиране:

Разликата между пълния размер на допустимите за финансово подпомагане разходи и размера на финансовата помощ, се осигурява от кандидата, като участието на кандидата може да бъде само в парична форма.

11.Допустими кандидати:

За подпомагане могат да кандидатстват::

- Общините от територията на МИГ „Лясковец – Стражица“;
- Юридически лица с нестопанска цел, със седалище на територията на МИГ „Лясковец – Стражица“;
- Читалища от територията на МИГ.

Кандидатът/получателят на финансова помощ – юридическо лице следва да има седалище и адрес на управление на територията на действие на МИГ и осъществява дейностите по проект на територията на действие на МИГ.

Общи условия за допустимостта на получателите:

Не се подпомагат кандидати/ползватели на помощта при наличие на някое от обстоятелствата за отстраняване, когато:

1. са обявени в несъстоятелност или са в производство по несъстоятелност, или са в процедура по ликвидация, или са сключили извънсъдебно споразумение с кредиторите си по смисъла на чл. 740 от Търговския закон, или са преустановили дейността си;
2. имат задължения по смисъла на чл. 162, ал. 2, т. 1 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс към държавата и/или към община за данъци и/или задължителни вноски за социалното осигуряване, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията; видът и размерът на задълженията следва да са установени с влязъл в сила акт на компетентен орган;
3. са лишени от правото да упражняват определена професия или дейност, установено с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;
4. чрез измама или по небрежност са предоставили невярна информация, необходима за удостоверяване на липсата на основания за отказ за финансиране, критериите за подбор или изпълнението на договор, установени с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;
5. са сключили споразумение с други лица с цел нарушаване на конкуренцията, когато нарушението е установено с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;

6. са нарушили правата на интелектуалната собственост, когато нарушението е установено с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;

7. са опитали, когато нарушението е установено с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението:

а) да повлияят на лицата с правомощия за вземане на решения или контрол от Разплащателната агенция (РА) и/или Управляващия орган на ПРСР 2014 – 2020 г. (УО), свързано с одобрението за получаване или плащане на финансовата помощ;

б) да получат информация от лицата с правомощия за вземане на решения или контрол от РА и/или УО, която може да им даде неоснователно предимство, свързано с одобрението за получаване или плащане на финансовата помощ;

8. е установено, че по тяхна вина не са изпълнили задълженията си по договор за предоставяне на финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове, договор за обществена поръчка, договор за концесия за строителство или за услуга, довело до предсрочното им прекратяване, изплащане на обезщетения или други договорни санкции, с изключение на случаите, когато неизпълнението засяга по-малко от 50 на сто от стойността или обема на договорените дейности по договора;

9. са констатирани при проверки, одити или разследвания, проведени от разпоредители с бюджет, Европейската служба за борба с измамите или Европейската сметна палата, значителни недостатъци при спазването на основните задължения по изпълнение на договор за предоставяне на финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове, договор за обществена поръчка, договор за концесия за строителство или за услуга, което е довело до предсрочното им прекратяване, изплащане на обезщетения или други договорни санкции, с изключение на случаите, когато неизпълнението засяга по-малко от 50 на сто от стойността или обема на договорените дейности по договора;

10. е установено с влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение, че при изпълнение на договор за предоставяне на финансова помощ от Европейските структурни и инвестиционни фондове, договор за обществена поръчка, договор за концесия за строителство или за услуга са нарушили чл. 118, 128, 245, 301, 302, 303, 304 или 305 от Кодекса на труда;

11. са извършили нередност, която е установена с влязъл в сила акт на компетентните органи, съгласно законодателството на държавата, в която е извършена нередността;

12. имат изискуеми и ликвидни задължения към РА, освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията;

13. са включени в системата за ранно откриване и отстраняване по чл. 108 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L, бр. 298 от 26 октомври 2012 г.), наричан по-нататък „Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012“;

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

14. представляващият кандидата/ползвателя на помощта, негов законен или упълномощен представител, член/ове на управителния му орган, както и временно изпълняващ такава длъжност, както и лицата с правомощия за вземане на решения или контрол по отношение на кандидата/ползвателя на помощта:

а) са обект на конфликт на интереси по смисъла на чл. 57 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012;

б) е свързано лице по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси с ръководител на РА, УО или със служител на ръководна длъжност в РА или УО;

в) е лице, което е на трудово или служебно правоотношение в РА или УО до една година от прекратяване на правоотношението

г) е лице участвало в оценката на СВОМР на МИГ „Лясковец-Стражица“;

д) е осъдено с влязла в сила присъда, освен ако е реабилитирано, за: участие в организирана престъпна група по чл. 321 и 321а от Наказателния кодекс; подкуп по чл. 301, 302, 302а, 303, 304, 304а, 304б, 304в, 305, 305а, 306 или 307 от Наказателния кодекс; престъпление против финансовата, данъчната или осигурителната система, включително изпиране на пари, по чл. 253, 253а, 253б, 254, 254а, 254б, 255, 255а, 255б, 256, 258, 259, 259а или 260 от Наказателния кодекс; престъпление против стопанството по чл. 219, 220, 221а, 223, 224, 225, 225б, 225в, 226, 227, 227б, 227в, 227г, 227д, 227е, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 234а, 234б, 234в, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 242, 242а, 243, 244, 244а, 245, 246, 247, 248, 248а, 249, 250, 251 или 252 от Наказателния кодекс; престъпление против собствеността по чл. 194, 195, 196, 196а, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 212а, 212б, 213, 213а, 214, 214а, 215, 216, 216а или 217 от Наказателния кодекс; престъпления против народното здраве и против околната среда по чл. 352, 352а, 353, 353а, 353б, 353в, 353г, 353д, 353е; престъпление по чл. 108а от Наказателния кодекс; престъпление по чл. 159а, 159б, 159в или 159г от Наказателния кодекс; престъпление по чл. 172 от Наказателния кодекс; престъпление по чл. 192а от Наказателния кодекс;

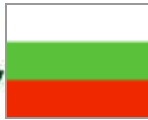
е) е лице, за което е налично някое от обстоятелствата по т. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12 или 13.

В случаите на кандидати общини не се прилагат изискванията на т. 1, 2 и 11.

Липсата на обстоятелствата по т. 1 – т.14 се доказва:

1. с декларация към момента на кандидатстване съгласно приложение № 4

2. при издаване на заповед за одобрение на заявлението за подпомагане, подаване на заявка за авансово, междинно и окончателно плащане с удостоверение, издадено от Агенцията по вписванията, или удостоверение за актуално състояние, издадено от съответния съд за обстоятелствата по т. 1, удостоверение от органите по приходите, удостоверение от Агенция „Митници“ и удостоверение от общината по седалището на кандидата/ползвателя на помощта за обстоятелства по т. 2, свидетелство за съдимост за

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

обстоятелства т. 3 и 14, буква „г“, удостоверение от органите на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ за обстоятелствата по т. 10;

Основанията за отстраняване по т.1 – т.14 се прилагат до изтичане на следните срокове:

1. определени във влязъл в сила акт на компетентните органи съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението;
2. пет години от влизането в сила на присъдата по отношение на обстоятелства по т. 14, буква „г“;
3. три години от влизането в сила на акт на компетентните органи съгласно законодателството на държавата, в която е извършено нарушението, по отношение на обстоятелства по т. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 или 11.

Кандидати/ползватели, за които е налице обстоятелство по т.1 – т.14, имат право да представят доказателства при подаване на декларация съгласно приложение № 4 или в срока до 10 работни дни от получаване на уведомление от РА за констатираните обстоятелства по т.1 – т.14, че са предприели действия за тяхното отстраняване.

Разплащателната агенция одобрява получаването на финансовата помощ, когато представените доказателства са достатъчни, за да се гарантира, че по отношение на кандидатите/ползвателите не е налице някое от обстоятелствата по т.1 – т.14.

Изпълнителният директор на РА отказва предоставянето на финансовата помощ, когато е налице някое от обстоятелствата по т.1 – т.14 или представените доказателства не са достатъчни, за да се гарантира, че кандидатите/ползвателите не попадат в някое от обстоятелствата по т.1 – т.14.

Не се дава предимство, а даденото предимство се отнема, когато РА или друг компетентен орган установи, че кандидатът/ползвателят на помощта е създал изкуствено условията, необходими за получаване на това предимство, в противоречие с целите на европейското право и българското законодателство в областта на допустимите за подпомагане дейности по подмярката.

12. Допустими партньори (ако е приложимо) :

Неприложимо

13. Дейности , допустими за финансиране:

Обхват на дейностите:

По мярката ще се подкрепят проекти, изпълнявани на територията на МИГ, които могат да включват една или няколко от изброените дейности и допринасят за запазване и заздравяване на местната идентичност и културно наследство на територията.

Финансова подкрепа ще се предоставя на проекти, които заздравяват връзките и обединяват местните жители от различни поколения и етноси за опазване и подобряване на местните идентичности и култура.

По мярката ще се подпомагат проекти, които възстановяват или обогатяват

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

представянето на местната идентичност и местното материално и нематериално културно наследство:

Допустими са само дейности на територията на МИГ за:

1. Проучване, изучаване и съхранение на местните идентичности - култура, бит, типични местни храни, типични местни продукти, музика и изобразително изкуство, история, традиционни занаяти, обичаи и ритуали, неписана и писана традиция.
2. Организиране и провеждане на:
  - Временни и постоянни тематични изложби /етнографски, археологически, типични местни храни, типични местни продукти, занаятчийски продукти и др./, свързани с културното наследство и местните идентичности на територията;
  - Концерти.
3. Популяризиране и валоризация на местните идентичности и култура, чрез:
  - Разработване и разпространение на филми, видео клипове или мултимедийни възстановки;
  - Разработване и разпространение на информационни материали (брошури, тематични изследвания, снимки, каталози и др.);
  - Разработване и представяне на макети, възстановяване на елементи от традиционни костюми или предмети от традиционния бит;
4. Подготовка, организация и провеждане на местни празници – събори, панаири, фестивали, хепънинги, възстановки на исторически събития и др.

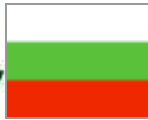
Проектите се подпомагат, ако:

- са в съответствие с хоризонталните политики на ЕС
- дейностите, включени в проектите, с които ще се кандидатства по тази процедура, водят до постигане на заложените цели в одобрената стратегия за местно развитие и до постигане на целите на подхода BOMP.
- дейностите, включени в проектите, съответстват на приоритетите на общинския план за развитие на съответната община, удостоверено с декларация на кмета на общината;
- дейностите по проекта се осъществяват на територията на действие на МИГ

Подпомагат се проекти, за които са проведени съгласувателните процедури по реда на Закона за опазване на околната среда, Закона за защитените територии и/или Закона за биологичното разнообразие със съответния компетентен орган по околна среда и по реда на Закона за културното наследство с Министерството на културата за защитените територии за опазване на културното наследство.

Проектите се изпълняват върху имот - собственост на кандидата, а когато имотът не е собственост на кандидата, към проектите се прилагат документи за:

1. учредено право на строеж върху имота за срок не по-малко от 6 г., считано от датата

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

на подаване на заявлението за подпомагане, когато е учредено срочно право на строеж – в случай на кандидатстване за разходи за строително-монтажни работи за възстановяване, реставрация, ремонт и/или реконструкция на сгради, дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства, за които се изисква разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията;

2. документ за ползване на имота за срок не по-малко от 6 г., считано от датата на подаване на заявлението за подпомагане – в случай на кандидатстване за разходи за закупуване на нови машини, оборудване, обзавеждане, възстановяване, реставрация, ремонт и/или реконструкция на сгради, дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства, за които не се изисква издаване на разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията.

Не се подпомагат проекти:

1. за които има постановен административен акт по реда на Закона за опазване на околната среда и/или по чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие за неодобряване осъществяването/несъгласуване на инвестиционното предложение/плана/програмата/ проекта или за прекратяване на процедурата, включително и поради недопустимост спрямо режими, определени в утвърдени планове за управление на речните басейни;

2. които се извършват на терени, които подлежат на рекултивация съгласно чл. 11, ал. 1 от Закона за опазване на земеделските земи и не се изпълняват мерките, предвидени в проекта по чл. 11, ал. 2 или 3 от същия закон;

3. по които дейностите, включени в проектите, са били физически започнати и/или извършени преди подаване на заявлението за подпомагане, независимо дали всички свързани плащания не са извършени;

4. които след изпълнение на дейностите по проекта няма да доведат до използване на обекта на инвестицията по предназначение и/или въвеждане на обекта на инвестицията в експлоатация в случаите, когато това е задължително съгласно Закона за устройство на територията и подзаконовите актове за неговото прилагане;

5. които не съдържат анализ "разходи - ползи" (финансов анализ) и анализ за устойчивостта на инвестицията.

6. по които, финансирането на дейностите представлява помощ, поставена в зависимост от преференциално използване на национални продукти спрямо вносни такива.

14. Категории разходи, допустими за финансиране:

За да бъдат допустими разходите по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ трябва да отговарят на следните условия:

1/ Да са необходими за изпълнението на проекта и да отговарят на принципите за добро финансово управление – икономичност, ефикасност и ефективност на вложените

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

средства.

2/ Да бъдат извършени след датата на подаване на проектното предложение с изключение на разходите за предпроектни проучвания, такси, възнаграждение на архитекти, инженери и консултантски услуги, извършени след 1 януари 2014 г.

3/ За разходите да е налична адекватна одитна следа, включително да са спазени изискванията за съхраняване на документите по чл. 140 от Регламент (ЕС) № 1303/2013г.

4/ Да са действително извършени и платени (т.е. да е платена цялата стойност на представените фактури или други първични счетоводни документи, включително стойността на ДДС), по банков път или в брой, не по-късно от датата на подаване на междинния/финалния отчет по проекта от страна на бенефициента/партньора/ите. Разходи, подкрепени с протоколи за прихващане, не се считат за допустими.

5/ Да са отразени в счетоводната документация на бенефициента чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система.

6/ Да могат да се установят и проверят, да бъдат подкрепени от оригинални разходооправдателни документи.

7/ Да са за реално доставени продукти и извършени услуги

Допустими разходи се свеждат до:

а) Подобренията на движимо и недвижимо имущество;

б) Закупуването или вземането на лизинг на нови машини и оборудване, обзавеждане до пазарната цена на актива;

в) Инвестиции в движимо материалното културно наследство и в недвижимо културно наследство:

- създаване, съхраняване или обогатяване на сбирки - исторически, етнографски и др.;

- информационни дейности, свързани с популяризиране на материалното културно наследство;

- инвестиции в оборудване и/или обзавеждане на сгради/обекти от културното наследство на дадения район/територия (местна културна инфраструктура);

- проучвания и изработване на материали във връзка с документиране и/или изследване, и/или съхраняване на елементи от нематериалното културно наследство;

- дейности, свързани със съхранение и популяризиране на местния фолклор;

- провеждане на различни мероприятия във връзка с местни културни обичаи и традиции - фестивали, събори и други събития, свързани с местното културно наследство;

- други, (при дерогация с мярка 7.2.)

г) Общи разходи, свързани с изброените по-горе, например хонорари на архитекти, инженери и консултанти, хонорари, свързани с консултации относно екологичната и икономическата устойчивост;

д) Нематериални инвестиции: придобиването или развитието на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права, търговски марки.

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

Разходите по т. „г” не трябва да надхвърлят 12% от сумата на разходите по т. „а”, „б”, „в” и „д”.

Допустими са авансови плащания в размер до 50% от публичната помощ, свързана с одобрените допустими разходи .

Оперативните разходи, свързани с предоставянето на услугите са недопустими за подпомагане по мярката.

Недопустими разходи, съгласно чл. 21, ал.1 от Наредба 22:

1. определени като недопустими в ПМС № 189 от 2016 г.;
2. за инвестиция или дейност, получила финансиране от друг ЕСИФ;
3. за придобиването на товарни автомобили за сухопътен транспорт съгласно чл. 3, т. 2 и 3 от Наредба 22, както и други, за които са посочени ограничения в Регламент № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (ОВ, L 352/1 от 24 декември 2013 г.);
4. определени като недопустими в указанията по § 3 от заключителните разпоредби на ПМС № 161 за общите изисквания към стратегиите, които ще се финансират по съответните програми.

Недопустими разходи, съгласно чл. 21, ал.2 от Наредба 22:

1. за лихви по дългове;
2. за закупуването на незастроени и застроени земи с пазарна стойност над 10 на сто от общите допустими разходи за съответната операция;
3. за обикновена подмяна и поддръжка;
4. за лихви и комисиони, печалба на лизинговата компания, разходи по лихви за рефинансиране, оперативни и застрахователни разходи по лизингов договор;
5. за лизинг освен финансов лизинг, при който получателят на помощта става собственик на съответния актив не по-късно от датата на подаване на искане за междинно или окончателно плащане за същия актив;
6. за режимни разходи;
7. за застраховки;
8. за закупуване на оборудване втора употреба;
9. извършени преди 1 януари 2014 г.;
10. за принос в натура;
11. за инвестиции в селското стопанство - закупуване на права за производство и плащане, закупуване на животни, закупуване на едногодишни растения и тяхното засаждане;
12. за инвестиция, за която е установено, че ще оказва отрицателно въздействие върху околната среда;
13. извършени преди подаването на проектното предложение, независимо дали всички свързани плащания са извършени, с изключение на разходите за предпроектни

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

проучвания, такси, възнаграждение на архитекти, инженери и консултантски услуги, извършени след 1 януари 2014 г.;

14. за строително-монтажни работи и за създаване на трайни насаждения, извършени преди посещение на място от МИГ;

15. надвишаващи определените по реда на чл. 41 от ПМС № 189 референтни разходи;

16. определени в мерките от ПРСР 2014 - 2020 г., извън посочените в т. 1 - 15.

15. Допустими целеви групи (ако е приложимо) :

Неприложимо

16. Приложим режим на минимални/държавни помощи:

МИГ „Лясковец-Стражица“ осъществява контрол върху предоставянето на държавни помощи съгласно разработените Указания за приложимия режим на държавни помощи по мерки, финансирани от Програмата за развитие на селските райони 2014 - 2020 г. в стратегиите за водено от общностите местно развитие и условия, произтичащи от него, Приложение към заповед № 09-770 от 03.10.2017 г. на МЗХГ.

Съгласно тях за определяне на съответния режим е необходимо кандидатите да представят Декларация за размера на получените държавни помощи и Декларация за минимални помощи по образец.

Допустими кандидати по Мярка МИГ01 са:

- Общините на територията на МИГ;
- Юридически лица с нестопанска цел на територията на МИГ;
- Читалища на територията на МИГ.

По мярката ще се подкрепят проекти, изпълнявани на територията на МИГ, които могат да включват една или няколко от изброените дейности и допринасят за запазване и заздравяване на местната идентичност и културно наследство на територията.

Финансова подкрепа ще се предоставя на проекти, които заздравяват връзките и обединяват местните жители от различни поколения и етноси за опазване и подобряване на местните идентичности и култура.

По мярката ще се подпомагат проекти, които възстановяват или обогатяват представянето на местната идентичност и местното материално и нематериално културно наследство.

Приложими правила за държавни помощи по видове интервенции

За определянето на съответния режим е необходимо кандидатите да представят декларация за дейността си, както и годишен финансово-счетоводен отчет, от

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

който да е видно финансово-счетоводно (в т. ч. аналитично) обособяване на икономическата и неикономическа дейност.

Определяне на финансовото подпомагане като „непомощ“.

В случай на финансово подпомагане когато:

- ✓ интервенциите са върху обекти, свързани с културния живот, които са общинска собственост, читалища музеи и библиотеки, архелогически обекти и др.;
- ✓ дейностите в тези културни обекти са организирани по нетърговски начин и са от нестопанско естество;
- ✓ и интервенцията има изключително локално въздействие и е предназначена за ползване само от населението в границите на населени места от територията на МИГ – Лясковец-Стражица.

Подпомагането по тези дейности в рамките на стратегията за Водено от общностите местно развитие има изключително локално въздействие и води до ефект само и единствено на територията на МИГ.

Публичното подпомагане на предприятията представлява държавна помощ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС, само доколкото „засяга търговията между държавите членки“. В случая на това подпомагане, то има чисто местно въздействие и следователно не оказва въздействие върху търговията между държавите членки. В тези случаи бенефициентът доставя стоки и услуги в ограничен район на дадена държава членка и е малко вероятно да привлече клиенти от други държави членки и мярката няма влияние върху условията на трансграничните инвестиции (съгласно точка 196 от Известие на Комисията).

В случай на финансово подпомагане само за **нестопански дейности** от бенефициенти лица, регистрирани по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел или по Закона за народните читалища, съгласно чл. 10, ал. 3 от Наредба № 22, чл. 107 и 108 от ДФЕС не се прилагат.

Финансовото подпомагане по горесцитираните дейности няма да представлява „държавна помощ“ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС.

Определяне на финансовото подпомагане като „помощ“.

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

Финансовата помощ за тези дейности, когато бенефициентът действа като „предприятие“ и извършва икономически дейности, **представява „държавна помощ“** по смисъла на чл. 107, параграф 1 от ДФЕС.

Разработените от МИГ документи, включващи насоките за кандидатстване за прием на проекти по подмярката **само за тези случаи се съгласуват** с министъра на финансите, съгласно Наредба № 4.

Съгласно приложното поле на Регламент (ЕС) № 1407/2013 и чл. 5 от Закона за държавните помощи подпомагането по подмерките ще се разглежда по общите правила за държавни помощи.

За този режим се прилагат условията за изпълнение на Регламент № 1407/2013 съгласно **Приложение № 2** от Указания за приложимия режим на държавни помощи по мерки, финансирани от Програмата за развитие на селските райони 2014 – 2020 г. в стратегиите за Водено от общностите местно развитие и условия, произтичащи от него, Приложение към заповед № 09-770 от 03.10.2017 г. на МЗХГ:

1. Регламент № 1407/2013 се прилага за помощите представяни на предприятията от всички сектори с изключение на тези посочени в чл. 1 на Регламента.
2. Максималният размер на помощта по режим de minimis, за която се кандидатства, заедно с другите получени минимални помощи, не може да надхвърля левовата равностойност на 200 000 евро и съответно левовата равностойност на 100 000 евро, в случай на едно и също предприятие, което осъществява шосейни товарни превози за чужда сметка или срещу възнаграждение, за период от три данъчни години.
3. Ако дадено предприятие извършва и друга дейност, освен шосейни товарни превози за чужда сметка или срещу възнаграждение, за която се прилага таванът от 200 000 евро, таванът от 200 000 евро се прилага за предприятието.
4. Помощта се смята за отпусната от момента на подписване на договор за предоставяне на финансова помощ.
5. Размерът на получените минимални помощи се определя като сбор от помощта, за която се кандидатства и получената минимална помощ на територията на Република България от:

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

- предприятието кандидат;
- предприятията, с които предприятието кандидат образува „едно и също предприятие“³ по смисъла на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 1407/2013;
- всички предприятия, които са се влели, слели с или са придобити от някое от предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с предприятието кандидат, съгласно чл. 3, пар. 8 на Регламент (ЕС) № 1407/2013;
- предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с предприятието кандидат, които са се възползвали от помощ de minimis, получена преди разделяне или отделяне, съгласно чл. 3, пар. 9 от Регламент (ЕС) № 1407/2013.

б. Натрупването в рамките на едно и също предприятие е съгласно разпоредбите на чл. 1, пар. 2 и чл. 5 на Регламент (ЕС) № 1407/2013:

- Когато дадено предприятие извършва дейност в секторите посочени в параграф 1, букви а,б или в на чл. 1 от Регламент (ЕС) № 1407/2013, както и в един или повече сектори или дейности обхванати от цитирания регламент за таван се използва определения в член 3, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1407/2013, при условие че се гарантира чрез подходящи средства — чрез разделение/демаркация на дейностите или разграничаване на разходите, че дейностите в сектора посочени в параграф 1, букви а,б или в не се ползват от помощи de minimis, предоставени в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/2013.

- Когато дадено предприятие попада в приложното поле на Регламент (ЕС) № 1407/2013 помоща de minimis предоставена за него съгласно регламента може да се кумулира с помощ de minimis предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 360/2012 на Комисията до тавана, установен в посочения регламент. Тя може да се кумулира с помощ de minimis, предоставяна съгласно други регламенти за такава помощ до съответния таван определен в чл. 3, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 1407/2013.

- Помощта de minimis не се кумулира с държавна помощ във връзка със същите допустими разходи или с държавна помощ за същата мярка за рисковото финансиране, ако чрез това кумулиране може да се надвиши най-високият съответен интензитет на помощта или размер на помощта, определен за конкретните обстоятелства на всеки

³ Съгласно чл.2, пар.2 на Регламент (ЕС) №1407/2013 едно и също предприятие“ означава всички предприятия, които поддържат помежду си поне един вид от следните взаимоотношения:

а) дадено предприятие притежава мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие;

б) дадено предприятие има право да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административния, управителния или надзорния орган на друго предприятие;

в) дадено предприятие има право да упражнява доминиращо влияние спрямо друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или на разпоредба в неговия устав или учредителен акт;

г) дадено предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно, по силата на споразумение с останалите акционери или съдружници в това предприятие, мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в това предприятие.

Предприятията, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени в алинея първа, букви а) — г), посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие.

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

отделен случай с регламент за групово освобождаване или решение, приети от Комисията. Помощ de minimis, която не е предоставена за конкретни допустими разходи или не може да бъде свързана с такива, може да се кумулира с друга държавна помощ, предоставена с регламент за групово освобождаване или решение, приети от Комисията.

7. При определяне на максимално допустимият размер и съответно интензитет на помощта, да се взема предвид както размера на минималната помощ, за която се кандидатства, така и общият размер на вече получена минимална помощ за дейности, проект или предприятие (извън тези, за които се кандидатства), независимо от това дали тази подкрепа е финансирана от местни, регионални, национални или общностни източници.

8. Праговете, посочени по-горе не могат да бъдат заобикаляни чрез изкуствено разделяне на проекти със сходни характеристики и бенефициенти.

9. За изпълнението на обстоятелствата кандидатите посочват данните за получени минимални помощи в Декларация за минимални помощи, попълнена по образец, част от Условието за кандидатстване.

10. Цитираните по-горе условия на регламента се проверяват на етап административно съответствие и допустимост на проектното предложение.

11. За спазването на обстоятелствата се извършва проверка в Информационна система "Регистър на минималните помощи", Публичния регистър на Европейската комисия, Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България 2007-2013 (ИСУН), Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) и Търговския регистър.

12. Периодът, който се проверява е **три данъчни години**. За целите на определянето на тавана, помощта се изразява като парични безвъзмездни средства. Всички използвани стойности са в брутно изражение, т.е. преди облагане с данъци или други такси.

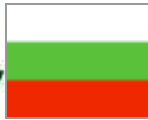
13. Кандидатите нямат право да подават проектни предложения по процедурата за вече реализирани дейности или такива, финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма.

14. Последствията при неспазване на т.2 – отказване на помощта, служебно намаляване на помощта или възстановяване на неправомерно предоставена помощ.

15. Преди сключване на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, Държавен фонд „Земеделие“ ще извършва документална проверка на декларираните данни от одобрените кандидати в Декларацията за държавни/минимални помощи.

16. Държавен фонд „Земеделие“ информира министъра на финансите в срок до три дни от предоставянето на всяка помощ, попадаща в обхвата на минимална помощ.

17. В договора за безвъзмездна финансова помощ, се съдържа информация относно

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

вида на отпуснатата помощ, както и за възможните последствия от предоставянето ѝ, включително условията за натрупване и възможността за възстановяване на неправомерно предоставена помощ по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

18. Помощите, които се предоставят на няколко части (т.е. когато кандидатът предвижда да ползва авансово и/или междинно/и плащане/ия), се сконтират към техния размер към момента на предоставяне. Допустимите разходи се сконтират до тяхната стойност към момента на предоставяне на помощта⁵. Лихвеният процент, който се използва за сконтиране, е сконтовият процент, приложим към момента на предоставяне на помощта, в съответствие с чл. 3, ал. 6 от Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. Сконтирането ще се извършва от Управляващия орган преди всяко плащане с оглед гарантиране, че предоставената безвъзмездна финансова помощ е съобразена с праговете и интензитетите за съответния вид помощ, установени в Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията.
19. Възстановяването на недължимо платените и надплатените суми, както и на неправомерно получените или неправомерно усвоени средства, се извършва в съответствие с чл. 37 от ЗДП, Раздел II от Наредба № Н-3 /08.06.2016 г. на министъра на финансите за определяне на правилата за плащания, за верификация и сертификация на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по оперативните програми и програмите за европейско териториално сътрудничество.
20. Ако проектното предложение на кандидат бъде одобрено и той подпише договор за предоставяне на финансова помощ, е длъжен да съхранява документацията относно получената помощ de minimis за период от 10 данъчни години, считано от датата на подписване на договора и да я предоставя при поискване в срок от 5 работни дни на МИГ „Лясковец – Стражица“

17. Хоризонтални политики :

При приема и при оценяването на проектните предложения ще се спазват следните основни принципи:

Равенство между половете и липса на дискриминация:

Прилагане на принципа на равенство между половете:

Принципът за равенство между половете ще бъде последователно интегриран в прилагането на стратегията, като се насърчава участието на по-слабо представения пол. В критериите за избор на проекти, където е уместно, са заложиени предимства за проекти, разработени и предложени от жени, с оглед насърчаване постигането на равнопоставеност.

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

При разработването на рамката за наблюдение на Стратегията за местно развитие е заложен индикатор, с помощта на който ще бъде наблюдаван балансът между представителите на двата пола и резултатите от усилията за равно включване, като се взети под внимание аспектите на различните изисквания за равни възможности на различните групи.

Утвърждаване на принципа на равните възможности.

Включването на всички групи от населението в обхванатата територия ще се гарантира чрез промотирането на стратегията за местно развитие. За особено изолираните групи като ромските общества, ще се положат специални усилия, за да се осигури информация и насоки за подпомагането, предлагано по стратегията.

Наблюдението и оценката на изпълнението на СМР ще се стремят и да гарантират да се спазва принципа на недискриминацията.

Стратегията ще гарантира и равни възможности за хората в неравностойно положение.

Създаване на условия за превенция на дискриминацията

Включването на всички групи от населението на територията на МИГ се гарантира чрез направения анализ на ситуацията по отношение на наличието на уязвими групи и равните възможности, консултативните и промоционални дейности в процеса на разработване и, впоследствие, на прилагане на Стратегията за местно развитие. Представители на всички общности участваха в консултациите при изготвянето на стратегията.

Във всеки проект, където това е приложимо ще се изисква подсилване на аспектите във връзка с равните възможности на групите в неравностойно положение, включително ромското население и хората с увреждания. Ще се насърчава и осигуряването чрез проектите на „нетипична заетост”, възможна при част от уязвимите групи (почасова работа, дистанционна заетост, надомна работа и др.).

Провеждането на информационни дейности, консултирането и подпомагането на потенциалните бенефициенти от територията ще бъде организирано с оглед осигуряване на равен достъп на всички бенефициенти и насърчаване включването на по-слабо представените и/или по-изолирани групи, като процесът и постигнатите резултати ще се наблюдават чрез индикаторите за мониторинг.

Устойчиво развитие (защита на околната среда):

При разработването на Стратегията за местно развитие на МИГ е взето под внимание съществуващото ниво на екологично натоварване на природните елементи на територията (почви, вода, въздух) и чрез мерките се цели запазване и евентуално

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

намаляване, а не увеличаване на степента на екологична натовареност на компонентите на природната среда. Отчитайки това, Стратегията за местно развитие си поставя за цел подобряване качеството на живот на територията на МИГ като стъпва на едно интегрирано разбиране за качество на живот, базирано на концепцията за устойчиво развитие и отразено в палитрата на приоритетите и специфичните цели на стратегията. Предвидените в СМР мерки са насочени към насърчаване на икономическото развитие на територията от една страна, но и насърчаване опазването на околната среда, възстановяването на природното и културно наследство и утвърждаването на местната идентичност.

В този смисъл защитата на околната среда е интегрирана в Стратегията за местно развитие чрез въвеждането на общи изисквания и планирането на директни интервенции.

Съответствие с програмите на Структурните фондове:

Прилагането на многофондово финансиране в стратегията за ВОМР на местната инициативна група изисква съгласуване и координация между основния фонд – ЕЗФРСР и предвидените мерки и дейности, финансирани от допълващия Европейски социален фонд.

Координацията между фондовете може да осигури възможност на стратегията за местно развитие да прилага по-интегриран холистичен подход и да разшири своя обхват, за да се справи с различни видове проблеми.

Ключова отличителна черта на многофондовата стратегия е, че тя може да адресира разнородни предизвикателства и различни местни политики, чрез комбинация от мерки, които от една страна се фокусират върху бизнес и инфраструктура, а от друга - предвиждат интервенции за създаване на нови работни места, подобряване на човешкия капитал и развитие на иновативни социални услуги.

Стратегията се фокусира върху три основни стълба: развитие на селските райони, което се финансира от ЕЗФРСР, социално приобщаване и активизиране на пазара на труда, което се финансира от ЕСФ и национално съфинансиране, както и развитие на местна идентичност, което се финансира от комбинация от мерки, финансирани от ЕСФ и ЕЗФРСР.

18.Максимален срок за изпълнение на проекта:

Съгласно чл.75 от Наредба №22, одобреният проект за финансиране от ЕЗФРСР се изпълнява в срок до тридесет и шест месеца.

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

Крайният срок за изпълнение на дейностите по проектите към стратегията за ВОМР на МИГ – „Лясковец – Стражица“ е до 30 юни 2023 г.

19. Ред за оценяване на концепцията за проектни предложения:

Неприложимо

20. Критерии и методика за оценка на концепциите за проектни предложения:

Неприложимо

21. Ред за оценяване на проектните предложения:

Подбор на проектни предложения към стратегии за ВОМР се извършва от Комисия за подбор, назначена от МИГ съгласно разпоредбите на чл. 44, ал. 1 на ПМС 161 от 4 юли 2016 г.

Комисията за подбор на проектни предложения е съставена от: председател без право на глас, секретар без право на глас, нечетен брой членове с право на глас – не по-малко от трима и резервни членове - не по-малко от трима. Членовете на комисията могат да бъдат служители на МИГ, членовете на общото събрание на МИГ и външни експерти - оценители. Председателят и секретарят на комисията не могат да бъдат външни експерти. Делът на представителите на публичния сектор в комисията не може да превишава 50 на сто от имащите право на глас членове. Външните експерти - оценители се избират при спазване на разпоредбите на чл. 13 от ПМС № 162 от 2016 г. В работата на комисията могат да участват и наблюдатели по предложение на съответния УО и помощник оценители, които не са членове на КППП.

Помощник оценителите са служители на МИГ, или външни експерти – оценители, които подпомагат дейността по оценка и чиято дейност се ограничава до етапите на оценка, определени в заповедта за назначаване на КППП.

Председателят, секретарят и членовете на комисията, както и наблюдателите и помощник – оценители трябва да притежават необходимата квалификация и професионална компетентност за изпълнение на задачите, възложени им със заповедта за назначаване. Те са длъжни да изпълняват задълженията си добросъвестно, обективно и безпристрастно, както и да пазят в тайна обстоятелствата, които са узнали във връзка със своята работа в комисията.

Те не могат:

1. да са в конфликт на интереси по смисъла на чл. 57, параграф 2 от Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2015 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, ЕВРАТОМ) № 1605/2002 на Съвета (ОВ, L 298/1 от 26 октомври 2012 г.) с някои от кандидатите или партньорите в процедурата за предоставяне на безвъзмездна помощ;

2. да имат интерес по смисъла на Закона за предотвратяване и установяване на

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

конфликт на интереси от предоставянето на безвъзмездна финансова помощ по конкретната процедура;

3. да са свързани лица по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси с кандидат или партньор в процедурата;

4. да са лица, които се намират помежду си в йерархична зависимост.

В хода на оценителния процес по аналогия се спазват и ал. 4-9 на чл.16 от ПМС № 162 от 2016 г.

Съгласно чл. 29, ал. 2 от ЗУСЕСИФ при процедура чрез подбор се извършва:

1. Оценяване на всяко проектно предложение, което включва:
  - а) оценка на административното съответствие и допустимостта;
  - б) техническа и финансова оценка;
2. Класиране на одобрените проектни предложения в низходящ ред;
3. Определяне на проектни предложения, за които се предоставя финансиране.

Подбор и одобрение на проектни предложения по всяка мярка от стратегия за ВОМР се извършва в ИСУН 2020 съгласно условията и реда на ПМС № 161. Проверката включва и:

1. проверка за липса на двойно финансиране;
2. проверка за наличие на изкуствено създадени условия;
3. проверка за минимални помощи;
4. посещение на място за заявления, включващи разходи за строително-монтажни работи (когато е приложимо).

Комисията извършва оценка на всички проектни предложения, подадени в определения срок. Оценката на проектите предложения се извършва по критерии и методика, определени в Насоките за кандидатстване.

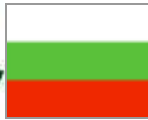
Критериите не подлежат на изменение по време на провеждането на процедурата. Оценката се извършва в системата ИСУН 2020 и се документира чрез попълването на оценителни таблици. Оценката на проектите предложения включва:

1. Оценка на административното съответствие и допустимостта;
2. Техническа и финансова оценка.

ЕТАП 1: ОЦЕНКА НА АДМИНИСТРАТИВНОТО СЪОТВЕТСТВИЕ И ДОПУСТИМОСТТА

Оценката на административното съответствие и допустимостта се извършва от най-малко от двама членове на комисията, като членовете, представляващи публичния сектор не трябва да са повече от 50%. Те могат да бъдат подпомагани от помощник-оценители.

В съответствие с разпоредбите на чл. 34, ал. 2 от ЗУСЕСИФ, когато при оценката на административното съответствие и допустимостта се установи липса на документи

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

и/или друга нередовност, комисията изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности и определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от една седмица. Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняване на нередовностите в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата.

Кореспонденцията с кандидата ще се извършва през системата ИСУН 2020 чрез профила на кандидата и асоциирания към него електронен адрес на потребителя.

Неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата! Кандидатът няма право да представя на комисията други документи освен липсващите и тези за отстраняване на нередовностите. Отстраняването на нередовностите не може да води до подобряване качеството на проектното предложение.

ЕТАП 2: ТЕХНИЧЕСКА И ФИНАНСОВА ОЦЕНКА

На техническа и финансова оценка подлежат само преминалите административно съответствие и допустимост.

“Техническа и финансова оценка” е оценка по същество на проектните предложения, която се извършва в съответствие с критериите за оценка.

Техническата и финансова оценка на всяко проектно предложение се извършва най-малко от двама членове на комисията, като членовете, представляващи публичния сектор не трябва да са повече от 50%. Те могат да бъдат подпомагани от помощник-оценители.

Окончателната оценка е средноаритметично от оценките на двамата оценители. При разлика между двете оценки от повече от 20 на сто от максималната възможна оценка председателят на комисията възлага оценяването на трето лице – член на комисията с право на глас. Окончателната оценка е средноаритметично от оценката на третото лице и по-близката до неговата от първите две оценки. Окончателната оценка се оформя от оценката на третия оценител само в случаите, когато тя е средноаритметично от оценките на другите двама.

Когато проектното предложение е оценено от двама членове на комисията и едната оценка е по-ниска от минимално допустимата оценка за качество по процедурата, а другата оценка – по-голяма или равна на нея, председателят на комисията възлага оценяването на трето лице – член на комисията с право на глас. Окончателната оценка е средноаритметично от оценката на третото лице и сходната с неговата по отношение на праговете от първите две оценки.

При оценката на проектните предложения комисията може да изисква допълнителна пояснителна информация от кандидата, като срокът за представянето ѝ не може да бъде по-кратък от една седмица. Тази възможност не може да води до подобряване на качеството на проектното предложение и до нарушаване на принципите по чл. 29, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗУСЕСИФ.

При непредставяне на изискваната допълнителна информация или разяснения в срок, проектното предложение може да бъде отхвърлено само и единствено на това

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

основание или съответно да получи по-малък брой точки. Всяка информация, предоставена извън официално изисканата от Комисията за подбор, не се взема под внимание. Исканията за представяне на допълнителни документи и разяснения се изпращат през ИСУН 2020 чрез електронния профил на кандидата като кандидатът следва да бъде известяван електронно чрез електронния адрес, асоцииран към неговия профил. В тази връзка е необходимо кандидатите да разполагат винаги с достъп до електронния адрес, към който е асоцииран профила в ИСУН 2020. За дата на получаване на искането за документи/информация се счита датата на изпращането му чрез ИСУН 2020. Кандидатът представя допълнителните разяснения и/или документи по електронен път чрез ИСУН 2020.

Техническият процес свързан с представянето на допълнителна информация/документи е описан в Ръководството за потребителя за модул “Е-кандидатстване” в ИСУН 2020 от 14 май 2016 г.

В случай че при оценката на конкретно проектно предложение се установи, че с финансовата помощ, за която се кандидатства, ще бъде надхвърлен прагът на допустимите държавни или минимални помощи, оценителната комисия намалява служебно размера на безвъзмездната финансова помощ до максимално допустимия размер. Тази корекция не може да води до подобряване на качеството на проектното предложение и до нарушаване на принципите по чл. 29, ал. 1, т. 1 и 2 ЗУСЕСИФ.

Оценителната комисия може да извършва корекции в бюджета на проектно предложение, в случай че при оценката се установи:

1. наличие на недопустими дейности и/или разходи;
2. несъответствие между предвидените дейности и видовете заложи разходи;
3. дублиране на разходи;
4. неспазване на заложените в Условиата за кандидатстване правила или ограничения по отношение на заложи процентни съотношения/прагове на разходите;
5. несъответствие с правилата за държавните или минималните помощи.

Корекциите в бюджета не могат да водят до:

1. увеличаване на размера или на интензитета на безвъзмездната финансова помощ, предвидени в подаденото проектно предложение;
2. невъзможност за изпълнение на целите на проекта или на проектните дейности;
3. подобряване на качеството на проектното предложение и нарушаване на принципите по чл. 29, ал. 1, т. 1 и 2 ЗУСЕСИФ.

Кандидатът се уведомява за извършените корекции по бюджета с поканата по чл. 36, ал. 2 ЗУСЕСИФ.

За да бъде предложено за финансиране едно проектно предложение, общата крайна оценка на етап техническа и финансова оценка трябва да е равна или по-голяма от 14 точки като „праг за минимално допустимата оценка за качество на проектните предложения“.

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

22. Критерии и методика за оценка на проектните предложения :

Заявленията за подпомагане следва да са в съответствие с действащото българско законодателство в областта на инвестиционното проектиране и разпоредбите на Закона за устройство на територията.

Всички предложения за проекти се проверяват за съответствие с критериите за допустимост. Всички проекти, които отговарят на критериите за допустимост се класират по следните приоритетни критерии, подредени по тежест, като точния брой на точките за всеки приоритетен критерий ще бъде фиксиран в разработената от МИГ методика за оценка при изготвяне на документите за кандидатстване.

Забележка:

Съгласно § 1, т.38 от Наредба №22/14.12.2015г. на МЗХГ за условията и редът за прилагане на подмярка 19.2. "Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие" на мярка 19 "Водено от общностите местно развитие" (ВОМР) от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г. (ПРСР 2014 - 2020 г.) под иновативност се разбира: "Иновативност на стратегия за ВОМР" е включване в стратегията за ВОМР на нов подход, метод или средства за реализирането ѝ, които не са прилагани на територията на местната общност чрез: а) възможност за създаване на нов за територията продукт или услуга, и/или б) включване на дейности/мерки, които предоставят възможност за нова за територията форма на използване на природните ресурси и/или културно-историческото наследство, и/или в) нов метод и/или начин за решаване на местните проблеми и слабости на територията, и/или; г) определяне на критерии за оценка на проектите, свързани с иновативност на проектите.

Критерии за избор и тяхната тежест:	Точки
1. Проектът е насочен към обекти, които са значими за идентичността на района и са свързани със запазване и развитие на културно-историческото наследство: - Проектът предвижда дейности и инвестиции, чиито обект и резултати са насочени към местната идентичност, продукти и съхранение на местно културно-историческо наследство – 5 т. - Проектът предвижда съвременни форми и начини за популяризиране на живото нематериално културно наследство - 5 т.	До 10 т.
2. Проекта включва комбинирани дейности по опазване на специфични местни идентичности и културно наследство.	5 т.
3. Проектът предвижда пренасянето на културен опит, знания, умения и традиции между различните поколения.	5 т.

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

4. Дейностите по проекта мотивират местната общност да участва и инициира съвместни дейности, свързани с опознаването, съживяването и популяризирането на автентични местни традиции, фолклор и занаяти.	5 т.	
5. Дейностите по проекта насърчават съвместно участие на различни социални и граждански групи и културни институции и осигуряват приемственост между поколенията с активното участие на младите хора.	5 т.	
6. Дейностите по проекта пресъздават уникалните местни идентичности и културното наследство по иновативен и нетрадиционен начин, отразяващ съвременните методи за анимация в туризма.	5 т.	
7. Проектът осигурява механизми за обществено включване. - Повече от 500 човека - 5 т. - До 500 човека – до 3 т.	5 т.	
8. Проектът има минимум 2 иновативни елемента.	5 т.	
9. Проектът задоволява потребностите на уязвими групи от населението: - Подкрепят се повече от 2 групи - 10 т. - Подкрепят се до 2 групи – 5 т.	10 т.	
10. Проектът решава проблем, идентифициран в общинския план за развитие.	5 т.	
11. Проектът предлага нови инициативи - На територията на МИГ – 10 т. - На част от територията на МИГ - 7 т. - На едно населено място – 3 т.	До 10 т.	
Оценка на проекта:		
12. Проектът е реалистичен, добре обоснован и изпълним: Оценка на проекта/ реалистичност, качество и съвместимост с целите и приоритетите на Стратегията на МИГ. - Дейностите по проекта са ясно описани и съответстват на целите на проекта и на целите, обхвата и условията на съответната мярка от СМР – 5 т. - Проектът е обвързан с реализирането на други проекти, финансирани по СМР – 5 т.	До 10 т.	
13. Проектът на бенефициента допринася за постигане целите и приоритетите на Стратегията на МИГ.	10 т.	
14. Проектът на бенефициента е предвидил устойчивост на постигнатите резултати минимум до 2023 г.	10 т.	
ОБЩО	100 т.	

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

23. Начин на подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения :

Подаването на проектното предложение по настоящата процедура се извършва изцяло по електронен път чрез попълване на уеб базиран формуляр за кандидатстване и подаване на формуляра и придружителните документи чрез Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020), чрез модула „Е-кандидатстване“ на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg>, лично от законния представител на кандидата или от упълномощено от него лице .

Техническият процес свързан с представянето на проектното предложение е описан в Ръководството за потребителя за модул “Е-кандидатстване” в ИСУН 2020 от 14 май 2016 г.

Изискващите се съгласно т. 24 от Условието за кандидатстване придружителни документи към формуляра за кандидатстване също се подават изцяло електронно. Посочените документи се описват в т. 12 от Формуляра преди подаването му. Всички документи се представят на български език без корекции. Документ, чийто оригинал е на чужд език, се представя и в превод на български език. ИСУН 2020 предоставя възможност за коригиране и допълване на формуляра докато той е в режим чернова и работата по него се съхранява на сървърите на системата.

Важно!

Документите се представят във формат "pdf", сканирани от оригинал или от нотариално заверено копие.

Важно!

Моля обърнете внимание, че електронната поща, с която се регистрирате като потребител в ИСУН 2020 е асоциирана с профила на кандидата. Комуникацията (Кореспонденцията) с кандидата по време на оценка на проектното предложение се осъществява по електронен път чрез профила на кандидата в ИСУН 2020, от който е подаден съответния проект и промени на посочения профил са невъзможни.

До приключването на работата на оценителната комисия кандидатът има възможност да оттегли своето проектно предложение като подаде писмено искане пред МИГ, като това обстоятелство се отбелязва от потребител на ИСУН от МИГ със съответните права.

Моля, обърнете внимание, че Формулярът за кандидатстване трябва да бъде попълнен внимателно и максимално ясно, така че да може да бъде оценен правилно. Всякакви грешки или несъответствия, допуснати при попълване на Формуляра за кандидатстване могат да доведат до отхвърляне на проектното предложение.

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:

Европа инвестира в селските райони

24.Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване :

I.Общи документи

Внимание! В случаите, в които даден документ не е приложим, кандидата следва да удостоверява неприложимостта на съответния документ, чрез прилагане на декларация по образец на Държавен фонд „Земеделие.Когато кандидатът прикачва декларация по образец на Държавен фонд „Земеделие удостоверяваща, че даден документ не следва да бъде представен – във формат „pdf“ или „jpg“;

1. Таблица за допустими инвестиции в електронен формат, по образец на ДФЗ
2. Декларация съгласно Приложение № 12 към чл. 47, ал. 2, т.3 от Наредба № 22
3. Документ, издаден от обслужващата банка за банковата сметка на кандидата, по която ще бъде преведена финансовата помощ, получена мярката
4. Нотариално заверено изрично пълномощно – в случай, че документите не се подават лично от кандидата, или заповед на кмета за кандидат община.
5. Копие от учредителен акт или устав, или дружествен договор (не се изисква за кандидати общини)
6. Декларация Приложение 6, по образец
7. Декларация Приложение 10, по образец
8. Свидетелство за съдимост от представляващия/те кандидата, издадено не по-късно от 6 месеца преди представянето му; */Необходимо е предоставеното свидетелство да е в шестмесечния срок на валидност и към датата на извършване на проверката за Административно съответствие и допустимост на проектното предложение. Кандидатите следва да имат предвид, че срокът за работа на Комисията за подбор на проектни предложения е тридесет работни дни от приключването на приема по процедурата./*
9. Решение за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда/решение по оценка на въздействие върху околната среда/решение за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка/становище по екологична оценка/решение за преценка на вероятната степен на значително отрицателно въздействие/решение по оценка за съвместимостта/писмо/разрешително от компетентния орган по околна среда (Регионална инспекция по околната среда и водите/Министерство на околната среда и водите/Басейнова дирекция), издадени по реда на Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие и/или Закона за водите .(когато е приложимо)
10. Лицензи, разрешения и/или документ, удостоверяващ регистрацията за дейностите и инвестициите по проекта, за които се изисква лицензиране, разрешение и/или регистрация за извършване на дейността/инвестицията съгласно българското законодателство. (когато е приложимо)
11. Договор за финансов лизинг с приложен към него погасителен план за изплащане на

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

лизинговите вноски, в случай че проектът включва разходи за закупуване на активи чрез финансов лизинг. (когато е приложимо)

12. Анализ разходи-ползи (финансов анализ) по образец утвърден от изпълнителния директор на ДФЗ, вкл. и във **формат Excel**. */Финансовият анализ се изготвя в съответствие с чл. 61 от Регламент 1303/2013 и чл. 15 от Делегиран Регламент 480/2014/.*

13. Инвентарна книга към датата на подаване на проектно предложение към стратегията за ВОМР с разбивка по вид на актива, дата и цена на придобиване - в случай на разходи, които представляват дълготрайни материални активи съгласно Закона за счетоводството. (когато е приложимо)

14. Решение на компетентния орган на ЮЛНЦ за кандидатстване по мярката. (когато е приложимо)

15. Решение на общински съвет, че дейностите по проекта отговарят на приоритетите на общинския план за развитие, в случай на проект с кандидат за подпомагане Община. (когато е приложимо)

16. Справка за дълготрайните активи - приложение към счетоводния баланс за предходната финансова година и/или за последния отчетен период .

17. Декларация по чл. 4а, ал. 1 Закона за малките и средните предприятия по образец, утвърден от министъра на икономиката и енергетиката, когато е приложимо (важи за кандидати читалища и ЮЛНЦ)

18. Фактури, придружени с платежни нареждания, за извършени разходи преди подаване на проектното предложение към стратегията за ВОМР за разходи за предпроектни проучвания, такси, възнаграждение на архитекти, инженери и консултантски услуги, извършени след 1 януари 2014 г. съгласно чл. 21, ал. 2, т. 14 от Наредба № 22, ведно с банкови извлечения. (когато е приложимо)

19. Три съпоставими оферти и/или извлечение от каталог на производител/доставчик/строител и/или проучване в интернет за всяка отделна инвестиция в дълготрайни активи - с предложена цена от производителя/доставчика/строителя, когато кандидатът планира да провежда процедура за избор на изпълнител по реда на ПМС № 160 или по Закона за обществените поръчки след сключване на договор за предоставяне на финансова помощ (когато е приложимо);

В случаите, когато оферентите са местни лица, трябва да са вписани в Търговския регистър към Агенцията за вписване, а оферентите – чуждестранни лица, следва да представят документ за правосубектност съгласно националното им законодателство. Оферентите на строително-монтажни работи, местни и чуждестранни лица, трябва да бъдат вписани в Централен професионален регистър на строителя съгласно Закона за Камарата на строителите и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 от Закона за Камарата на строителите.

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

Кандидатите събират офертите чрез прилагане на принципа на пазарни консултации съгласно ЗОП, като публикуват на профила на купувача информация относно вида на инвестицията, която ще бъде заявена за финансиране, придружена от техническа спецификация с посочени минимални параметри или подробно описание на актива. Кандидатите определят подходящ срок за получаване на оферти, който не може да бъде по-кратък от 5 работни дни.

Минималното съдържание на офертите е: наименование на оферента, срок на валидност на офертата, дата на издаване на офертата, подпис и печат на офертата, техническо предложение, ценово предложение в левове с посочен ДДС.

Кандидатите представят решение за определяне на стойността на разхода, за който кандидатстват, с включена обосновка за мотивите, обусловили избора му.

Важно!

В случаите при които Държавен фонд „Земеделие“ няма разработени референтни стойности, то кандидатите за получаване на БФП трябва да представят най-малко три съпоставими, независими оферти в оригинал, които съдържат наименование на оферента, срока на валидност на офертата, датата на издаване на офертата, подпис и печат на оферента, подробна техническа спецификация на активите/услугите, цена в левове или евро с посочен ДДС, съгласно Въпроси и отговори от 28.09.2017 г., публикувани на: <https://www.eufunds.bg/index.php/bg/programen-period-2014-2020/vodeno-ot-obshtnostite-mestno-razvitie-vomr/vaprosi-i-otgovori>

20. В случаите, когато оферентите са чуждестранни лица, следва да представят документ за правосубектност съгласно националното им законодателство. (когато е приложимо);

21. Документи за проведен избор на изпълнител по Закона за обществените поръчки за кандидати, които са възложители по Закона за обществените поръчки или по реда на ПМС №160 в случаите, когато проекта включва разходи по подточка Г от Раздел 14 Допустими разходи, извършени преди подаване на проектното предложение (когато е приложимо);

22. Декларация за дейността на кандидата (икономическа/неикономическа) и годишен финансово-счетоводен отчет, от който да е видно финансово-счетоводно (в т. ч. аналитично) обособяване на икономическата и неикономическа дейност. (когато е приложимо)

23. Формуляр за мониторинг съгласно Приложение № 13 към чл. 47, ал. 2, т.3 от Наредба № 22

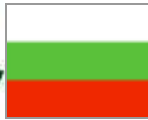
24. Декларация за минимална помощ (когато е приложимо)

25. Декларация за държавни помощи (когато е приложимо)

26. Декларация НСИ

27. Декларация по чл.19 и чл.20 от ЗЗЛД

28. Декларация по образец на Държавен фонд „Земеделие“ удостоверяваща

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:

Европа инвестира в селските райони

неприложимост на документи – във формат „pdf“ или „jpg“. /В случай на неприложимост на документи, кандидатът прикачва декларация по образец на Държавен фонд „Земеделие“ удостоверяваща това обстоятелство – във формат „pdf“ или „jpg“./

29. Удостоверение от НАП, че кандидата няма просрочени задължения, издадено не по-рано от един месец преди подаване на проектното предложение

30. Удостоверение от Общината, че кандидата няма просрочени задължения, издадено не по-рано от един месец преди подаване на проектното предложение

31. Удостоверение, потвърждаващо, че кандидата не е в открито производство по несъстоятелност или не е обявен в несъстоятелност, издадено от съответния съд не по-рано от 1 месец преди подаване на проектното предложение. (Не се представя от общини. Не се представя за кандидати, за които това обстоятелство е проверимо в Търговския регистър)

32. Удостоверение, потвърждаващо, че кандидата не е в процедура по ликвидация, издадено от съответния съд не по-рано от 1 месец преди подаване на проектното предложение. (Не се представя от общини. Не се представя за кандидати, за които това обстоятелство е проверимо в Търговския регистър)

33. Удостоверение за актуално състояние, издадено от съответния съд не по-рано от 1 месец преди подаване на проектното предложение. (Не се представя от общини. Не се представя за кандидати, за които това обстоятелство е проверимо в Търговския регистър)

II. Специфични документи в случай на проект с инвестиции за извършване на строително-монтажни работи: строителство, реконструкция, ремонт, рехабилитация:

Внимание! В случаите, в които даден документ не е приложен, кандидата следва да удостоверява неприложимостта на съответния документ, чрез прилагане на декларация по образец на Държавен фонд „Земеделие“. Когато кандидатът прикачва декларация по образец на Държавен фонд „Земеделие“ удостоверяваща, че даден документ не следва да бъде представен – във формат „pdf“ или „jpg“;

34. Документ за собственост на земя и/или друг вид недвижими имоти, обект на инвестицията или Учредено право на строеж върху имота за срок не по-малко от 6 години, считано от датата на подаване на заявлението за подпомагане, когато е учредено срочно право на строеж – в случай на кандидатстване за разходи за строително-монтажни работи, за възстановяване, реставрация, ремонт и/или реконструкция на сгради и/или помещения, дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства, за които се изисква Разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията или Документ за ползване на имота за срок не по-малко от 6 години, считано от датата на подаване на заявлението за подпомагане, когато е учредено срочно право на строеж – в случай на кандидатстване

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

за разходи за строително-монтажни работи, за възстановяване, реставрация, ремонт и/или реконструкция на сгради и/или помещения, дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства, за които се изисква Разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията .

35. Одобрен инвестиционен проект, изработен във фаза „Технически проект“ или „Работен проект“ в съответствие с изискванията на ЗУТ и Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти или Заснемане на обекта/съоръжението и/или архитектурен план на сградата, съоръжението, обекта, който ще се изгражда, ремонтира или обновява и когато за предвидените строително-монтажни работи не се изисква одобрен инвестиционен проект съгласно ЗУТ.

36. Разрешение за строеж, когато издаването му се изисква съгласно ЗУТ или Становище на главния архитект, че строежът не се нуждае от издаване на разрешение за строеж, когато издаването му не се изисква съгласно ЗУТ.

37. Подробни количествени сметки, заверени от правоспособно лице. За инвестиционни проекти, които включват обекти недвижими културни ценности, за дейности по реставрация количествените сметки трябва да са заверени от лица, вписани в регистъра по чл. 165 от Закона за културното наследство.

38. Заверени количествено-стойностни сметки, включително и във формат „xls“ (когато е приложимо).

39. Съгласуване с Министерството на културата с писмено становище и заверка с печат върху графичните материали на проектната документация, изготвена по реда на глава 23 от Наредба № 4 от 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти (изисква се само за инвестиционни проекти, които включват обекти недвижими културни ценности).

40. Удостоверение от НИИКН за статута на обекта като недвижима културна ценност (само в случаите, когато дейността включва – реконструкция и/или рехабилитация и/или ремонт и/или реставрация и/или обновяване).

41. Разрешение за поставяне, издадено в съответствие със ЗУТ (важи, в случай че проектът включва разходи за преместваеми обекти и елементи на градското обзавеждане).

42. Удостоверение за ползван патент и/или удостоверение за полезен модел или внедряване на инвестиции, когато е приложимо.

III. Специфични документи в случай на проект с инвестиции свързани с провеждане на народни обичаи, традиционни и фолклорни събития, фестивали, събори, театрални постановки и др.

Внимание! В случаите, в които даден документ не е приложим, кандидата следва да удостоверява неприложимостта на съответния документ, чрез прилагане на декларация по образец на Държавен фонд „Земеделие“. Когато кандидатът прикачва декларация по образец на Държавен фонд „Земеделие“ удостоверяваща, че даден документ не следва да

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

бъде представен – във формат „pdf“ или „jpg“;

- 43. График за провеждане на планираните дейности;
- 44. Обосновка на предвидените за закупуване артикули (брой и прогнозна стойност);
- 45. В случай на закупуване на народни носии и/или друго сценично облекло, декор, реквизит и/или сценично оборудване - писмено становище от сценограф/художник;
- 46. В случай на организиране на фестивали, събори и други подобни събития - писмено становище от етнограф относно значимостта на събитието за местната културна идентичност.

25. Начален и краен срок за подаване на проектните предложения :

Ще се прилага процедура на подбор на проекти с няколко крайни срока за кандидатстване:

Първи прием

Начален срок: 20.03.2018

Краен срок : 21.05.2018 г. 15.00 ч.

Втори прием – при наличие на остатъчни средства след първи прием

Начален срок: м. ноември 2018г.

Краен срок : 30 декември 2018г., 15.00ч.

Вторият краен срок за подаване на проектните предложения е до 30.12.2018г., 15.00 часа.

26. Адрес за подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения :

Подаването на проектното предложение по настоящата процедура се извършва изцяло по електронен път чрез попълване на уеб базиран формуляр за кандидатстване и подаване на формуляра и придружителните документи чрез Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020), чрез модула „Е-кандидатстване“ на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg> , лично от законния представител на кандидата или от упълномощено от него лице .

27. Допълнителни въпроси и разяснения във връзка с Условието за кандидатстване:

На e-mail: m01_mig@abv.bg, като ясно се посочва номера на поканата за набиране на предложения, могат да се задават въпроси и да се искат допълнителни разяснения, в срок до 3 седмици преди крайния срок за подаване на проектни предложения –

**Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони:
Европа инвестира в селските райони**

30.04.2018 г.

Писмени разяснения ще бъдат дадени в срок до две седмици преди изтичането на срока за кандидатстване – **07.05.2018 г.**

С оглед осигуряване равнопоставено третиране на кандидатите, МИГ – Лясковец-Стражица да дава разяснения, които съдържат становище относно качеството на конкретно проектно предложение. Разяснения се дават по отношение на условията за кандидатстване и са задължителни за всички кандидати.

Въпросите и разясненията ще бъдат публикувани на интернет страницата на МИГ – Лясковец-Стражица : <http://www.mig-zaedno.eu>, <https://eumis2020.government.bg>.

Важно!

В т. 11 от Формуляра за кандидатстване е необходимо кандидатите да попълнят следната допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение:

- Информация по чл. 46, ал.6 от Наредба №22 от 14.12.2015г.

Необходима информация за издаване на уникален регистрационен номер от Държавен фонд „Земеделие“.

28.Приложения към Условието за кандидатстване :

ПРИЛОЖЕНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ:

- Формуляр за кандидатстване (приложение към настоящата процедура в ИСУН 2020 - <https://eumis2020.government.bg>)
- Таблица за допустими инвестиции в електронен формат, по образец на ДФЗ
- Декларация съгласно Приложение № 12 от Наредба № 22
- Декларация Приложение № 6 от Наредба №22
- Декларация Приложение № 10 от Наредба №22
- Декларация за минимална помощ
- Декларация за държавни помощи
- Анализ разходи-ползи (финансов анализ) по образец утвърден от изпълнителния директор на ДФЗ
- Анализ разходи-ползи (финансов анализ) по образец утвърден от изпълнителния директор на ДФЗ във формат **Excel**
- Декларация по чл. 4а, ал. 1 Закона за малките и средните предприятия по образец, утвърден от министъра на икономиката и енергетиката
- Формуляр за мониторинг съгласно Приложение № 13 от Наредба 22
- Декларация по чл.19 и чл.20 от ЗЗЛД
- Декларация НСИ

ДОКУМЕНТИ ЗА ИНФОРМАЦИЯ

Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони: Европа инвестира в селските райони

- Наредба № 22 от 14 декември 2015 г. за прилагане на подмярка 19.2 "прилагане на операции в рамките на стратегии за водено от общностите местно развитие" на мярка 19 "
- Водено от общностите местно развитие" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.
- Контролен лист Административно съответствие и допустимост
- Контролен лист за посещение на място
- Контролен лист ТФО
- Работен лист за изкуствено създадени условия
- Указания на министъра на финансите № ДНФ№3/ 23.12.2016г. относно третиране на данък върху добавена стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по ОП, съфинансирани от ЕФРР, ЕСФ, КОХЕЗИОННИЯ ФОНД НА ЕС и от ЕФМДР, за финансовата рамка 2014-2020г.;
- Указания за условията и реда за подаване на проектни предложения и тяхната оценка по електронен път чрез ИСУН 2020

ДОКУМЕНТИ, КЪМ МОМЕНТА НА ПОДПИСВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ ДОГОВОР

- Административен договор /предоставен от ДФЗ/
- Свидетелство за съдимост от представляващия/те кандидата, издадено не по-късно от 6 месеца преди представянето му;
- Декларация Приложение № 6 от Наредба №22
- Декларация Приложение № 10 от Наредба №22
- Заявление за профил за достъп на ръководител на бенефициента до ИСУН 2020
- Заявление за профил за достъп на упълномощени от бенефициента лица до ИСУН 2020